

**Beszámoló a Növényvédelmi Bizottság
2025. november 18-án**

az Agrárminisztérium Kupolatermében megtartott üléséről

A Növényvédelmi Bizottság ülésén összesen 17 tag vett részt.

Résztvevők (2025. 11. 18.)

Tagok

Agrárminisztérium (AM)	Gábrriel Géza elnök, Czuppon Máté titkár, Schmidt András, Kecskés Lajos
Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH)	Tóthné Lippai Edit elnökhelyettes, Szűcs Csaba, Dr. Linc Gabriella, Dr. Németh Csilla, Rónai Anna Klára, Várszegi Gábor
Magyar Növényvédő Mérnöki és Nővényorvosi Kamara (MNMNK)	Lang Balázs, Csizmadia György
Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem (MATE) Növényvédelmi Intézet	Dr. Nagy Géza
Országos Magyar Méhészeti Egyesület (OMME)	Tóth Péter
Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (NNGyK)	Czékus Miklós
Energiaügyi Minisztérium Környezettechnológiai és Kármentesítési Főosztály (EM KTKF)	Nagy Fanny
HUN-REN ATK	Dr. Kiss Balázs

Szakértők

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH)	Bodor – Zanker Angéla
Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK)	Balázs Viktor
Agrárminisztérium (AM)	Dr. Halász Ágnes, Sebők Rita, Holló Gábor Dr. Györe Dániel, Klément Márton Bence

Az ülést Gábrriel Géza (Agrárminisztérium, Növény- és Talajvédelmi Főosztály) a Növényvédelmi Bizottság (a továbbiakban: a Bizottság) elnöke vezette le.

Az ülés kezdetén az elnök és a titkár megállapította, hogy a Növényvédelmi Bizottság ügyrendje alapján a Bizottság 17 tag részvételével határozatképes. Ezt követően az elnök ismertette a napirendet, mely a következő volt:

1. A szőlő aranyszínű sárgaság (*Flavescence doree*) járvány jelenlegi helyzete Magyarországon, és továbblépési lehetőségek
2. Egyebek

Ezt követően az elnök bemutatta a témához felkért szakértőket, akiket a Bizottság tagjai az ügyrendnek megfelelően egyhangúlag megszavaztak, és köszöntötte a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara 2 új delegáltját.

1. A szőlő aranyszínű sárgaság (*Flavescence doree*) járvány jelenlegi helyzete Magyarországon, és továbblépési lehetőségek

A Bizottság elnöke tájékoztatta a jelenlevőket, hogy a fokozott fellépés érdekében elrendelt egységes védekezés ősszel elvégzésre került és lezárult. Ezt követően felkérte Szűcs Csaba igazgató urat a Nébih képviseletében, hogy tájékoztassa a Bizottság tagjait a szőlő aranyszínű sárgaság (a továbbiakban: FD) járvány jelenlegi helyzetéről.

Szűcs Csaba előadásában ismertette az FD járvány előzményeit Európa szinten, az alapvető tulajdonságait, terjedési módját, gazdanövénykörét. Bemutatta a fertőzés magyarországi helyzetét, terjedési intenzitását és a fertőzött területeken történt felszámoló intézkedéseket, azon belül egy átfogó védekezési programot, mely már végrehajtásra került, és a jövőben is folytatódik. Ezt követően ismertette a környező tagállamok FD járvány helyzetét.

Az előadás befejeztével Gábrriel Géza felkérte a Bizottság tagjait, hogy az esetleges véleményeket, az előrelépést szolgáló ötleteket, javaslatokat mondják el.

A Bizottság tagjai előzetesen lehetőséget kaptak, hogy javaslataikat írásban megküldjék, mely lehetőséggel többen éltek.

Dr. Kiss Balázs elmondta, amennyiben a műveléssel felhagyott területeket nem kezelik, akkor hiába minden további intézkedés. Elmondta, hogy az FD megjelenésekor 2013-ban a kutatók intenzíven foglalkoztak a kérdéssel, ám ez a kiemelt figyelem idővel lankadt. Részükről az akkori tájékoztatás széleskörű és megfelelő volt, mindenki felkészülhetett volna. A gazdálkodók nem tulajdonítottak neki jelentőséget, és nem tettek lépéseket a megfelelő védekezés érdekében. Elmondta, hogy véleménye szerint az FD vektora ellen használt inszekticidek hatékonysága nem lett ellenőrizve, utánkövetve, így az sem derült ki, hogy eredményes volt-e a védekezés. Ennek ellenére a Phylloxera járványhoz hasonlítani a jelenlegi helyzetet kissé túlzó, de a kommunikáció szempontjából hasznos lehet, mert jobban felhívja a gazdák figyelmét.

Dr. Kiss Balázs elmondta, hogy a HUN - REN - ben az ez irányú kutatások célzott anyagi források hiányában maradtak el, holott szükség lenne rá. Ilyen szükséges kutatás lenne a hazai toleráns fajták vizsgálata.

Gábrriel Géza jelezte, hogy az elhanyagolt szőlők ügyére külön almunkacsoport alakult, és ennek kapcsán jogszabály módosítás lesz. Ezenkívül elmondta, hogy az 5 almunkacsoportból az egyik kifejezetten az FD járvánnyal kapcsolatos előremutató jövőbeni megoldások vizsgálatára alakult, és ezúton meghívta Dr. Kiss Balázst a következő ülésre.

Csizmadia György a MNMKNK képviselőjében javasolta, hogy az oktatási intézményeket is be kellene vonni a felderítésekbe. Kifejezett sikerként jelezte, hogy értesülése szerint a lakosságot elérte a kommunikáció, és olyan tulajdonosok is foglalkoznak a kérdéssel, akik nem foglalkoznak szőlő termesztéssel. Értesülése szerint a lakosság egy része érdekeltnek tartja magát a kérdésben, és ők maguk is küldtek be dokumentációkat, fotókat az elhanyagolt szőlő ültetvényekről. További javaslata alapján a felderítések sikerességét az is növelheti, ha lehetőséget biztosítunk minden a lakosság számára a minél könnyebb bejelentésre (ld.: Parlagfű Bejelentő Rendszer). Ilyen megoldás lehet még, ha egy elhanyagolt terület örökösödési nehézségek miatt került felhagyásra, akkor a területen elvégzett kötelező védekezés, esetleges kivágás költségeit az ingatlanra kell terhelni, mint egy jelzálogosítás esetében. Elmondta, hogy az eddigi tapasztalatok alapján a termelők fontosnak tartják a járványhelyzet megoldását célzó munkacsoportokat, amelyen részt tudnak venni és megoszthatják a tapasztalataikat. További megoldásként elhangzott részéről, hogy a szabályozási környezetet mielőbb felül kell vizsgálni, mivel jelenleg az elhanyagolt zárt kertek esetében, ahol a tulajdonos nem ismert, vagy nem számon kérhető, nem áll rendelkezésre megfelelő eszköz a felszámolásra.

Gábor Géza felhívta a figyelmet, hogy Magyarországon a növény-egészségügyi jogszabályi környezet rendezve van, és kellően szigorú, így annak szigorítására nincs jelenleg szükség. Ezen túlmenően a jogszabályi környezet jelenleg is lehetővé teszi, hogy a növény-egészségügyért felelős hatóság a kijelölt területeken felszámoltassa a kockázatos ültetvényeket.

Dr. Nagy Géza a MATE képviselőjében elmondta, hogy a legutóbbi borászati konferencián az olasz kollégák megosztották az FD kezelésével kapcsolatos tapasztalataikat. Elmondták, hogy náluk a fertőzött tőkék eltávolíttatása, kihúztatása nem vezetett sikerre. Ezzel szemben a face – to – face kommunikáció során motiválttá tették a gazdákat, és így az összehangolt egységes védekezés sikeres volt. A konferencián az is elhangzott, hogy az olasz gazdáknak lehetősége van anonim módon jelezni a hatóságoknak azokat a területeket és azok tulajdonosait, akik nem végzik el a kötelező védekezéseket.

Tóth Péter az OMME képviselőjében elmondta, hogy a méhészek örülnek annak, hogy az ősszel végzett helikopteres permetezéseket Klartan készítménnyel végezték. Elmondta, hogy a szőlőkabóca által legfertőzöttebb területek Somogy, Zala, Baranya és Veszprém Vármegyék méhészeti szempontból azért igényelnek komoly odafigyelést a majd elvégzendő permetezések tervezésekor mert Somogyban, Zalában és Baranyában a méhsűrűség az országos átlag közel kétszerese (kb. 20 család/km²), Veszprémben ez az érték mindössze 7,5 család/km², de a tanúhegyek (Balatoni-felvidék és a Somló) szoknyáján az uralkodó fafaj az akác és ennek megfelelően ezeken a vidékeken is sok méhészet található.

Továbbá aggályát fejezte ki annak ügyében, hogy az államilag végrehajtott átfogó intézkedés során használt inszekticidek a beporzó szervezetekre is hatással vannak, piretroidok lévén nem szelektívek a méhekre. Kérte, hogy a további védekezések során a hatóság vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy felszívódó acetamiprid hatóanyagú készítmények kerüljenek felhasználásra az ilyen intézkedések során.

Lang Balázs a MNMKNK képviselőjében kifejtette, hogy az erőforrások hatékony felhasználása segíti jobban az FD elleni védekezést, „Mindenki azt csinálja, amihez ért.” a Kamarai a növényvédelmi kezelések időzítésében tudja segíteni a szőlősgazdákat. A szerpaletta szűk, szívesen vennék a bővítést, de a jelenleg engedélyezett szerek többsége is kellően hatékony, ha megfelelően időzítve és helyes kijuttatással alkalmazzák őket. A Kamara még szeptember elején előterjesztette a beadványát a vektor kabóca elleni országos kötelező védekezés jogszabályba emelésére. A szükséges védekezések elvégzése során nem azoknál a

gazdáknál jelentkeznek hatékonysági problémák, ahol jelen van szakértői tudás, hanem azoknál, ahol ez nem áll rendelkezésre. A lakosság, a szőlősgazdák felé a kommunikáció jelenleg kiemelten fontos. A Kamara megfelelő információ áramlásban örömmel vállal részt, segít, hogy a lehető legtöbb gazdához eljusson a szükséges tudás és a konkrét technológiai javaslat.

Továbbá aggodalmát fejezte ki annak kapcsán, hogy mit lehet tenni azokkal, akik ha minden lehetőt megteszünk sem nyitottak a megoldásra.

Gábrriel Géza megköszönte az elhangzott javaslatokat, meglátásokat.

A Bizottság elnöke tájékoztatta a jelenlevőket, hogy 2025. decemberében várható az EU Bizottság részéről egy egyszerűsítési csomag (Omnibus), mely a peszticidek engedélyezésének egyszerűsítését célozza. A Bizottság tagjainak megküldésre kerül a tervezet a decemberi hónap folyamán, és szakértelmükre számítva a 2026. évi első ülés fő témájaként ezt vizsgáljuk meg.

Czuppon Máté
titkár